

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ

Dumlupınar Bulvarı No:252 (Eskişehir Yolu 9. Km.) 06530 /ANKARA

www.tobb.org.tr - tobb@hs01.kep.tr

Sayı : E-34221550-100-4446

Tarih: 22.04.2025

Konu : ABD / TIFA 12. Dönem Toplantısı

TÜM ODA VE BORSALARA (Genel Sekreterlik)

İlgi : Ticaret Bakanlığı'ndan alınan 21.04.2025 tarihli ve 108397931 sayılı yazı.

Ekte bir örneği sunulan ilgi yazıda, ABD ile imzalanan Ticaret ve Yatırım İlişkilerinin Geliştirilmesine İlişkin Anlaşma (TIFA) kapsamında, Ticaret ve Yatırım Konseyi 12. Dönem Toplantısının, 14 Mayıs 2025 tarihinde Washington'da yapılmasının planlandığı iletilmiştir.

Buna istinaden, yazı ekinde iletilen evraka ilişkin bilgi notu ve konuşma notu (İngilizce) katkılarınız ile Odanız/Borsanız görev alanına giren konularda mevcut durum ve gündeme getirilmesinde fayda görülen hususlar, ABD ile yapılabilecek ortak çalışmalara ilişkin bilgi ve konuşma notlarının, **30 Nisan 2025** tarihine kadar Birliğimize (elif.demir@tobb.org.tr) iletilmesi hususunda gereğini rica ederim.

Saygılarımla,

e-imza

Mustafa BAYBURTLU
Genel Sekreter Yardımcısı

EK:

- 1- Ticaret Bakanlığı'ndan alınan yazı. (1 sayfa)
- 2- TIFA Draft Agenda (2 sayfa)
- 3- 2025 NTE Raporu Türkiye Bölümü (11 sayfa)
- 4- 2025 NTE Raporu Özet Çeviri (7 sayfa)

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Evrakı Doğrulamak İçin : <https://belgedogrula.tobb.org.tr/belgedogrulama.aspx?eD=BSLL1KJS1K>
Tel : +90 (312) 218 20 00 (PBX) - Faks : +90 (312) 219 40 90 -91 -92... - E-Posta : info@tobb.org.tr
Bilgi İçin: Elif DEMİR - Tel : 0 (312) 218 22 34 - E-Posta : elif.demir@tobb.org.tr

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

GÜNLÜDÜR
18.04.2025

Sayı : E-57637780-724.01.01-00108397931
Konu : ABD / TIFA 12. Dönem Toplantısı

DAĞITIM YERLERİNE

Ülkemiz ile Amerika Birleşik Devletleri (ABD) arasında 1999 yılında imzalanan Ticaret ve Yatırım İlişkilerinin Geliştirilmesine İlişkin Anlaşma (TIFA) kapsamında, Ticaret ve Yatırım Konseyi 12. Dönem Toplantısının, ekli taslak gündem çerçevesinde, 14 Mayıs 2025 tarihinde Washington'da yapılması planlanmaktadır.

Söz konusu TIFA toplantısında, ABD tarafının özellikle ABD Ticaret Temsilciliği (USTR) tarafından 31 Mart 2025 tarihinde yayımlanan 2025 Yılı Dış Ticarete Engeller Hakkında Ulusal Ticaret Tahmini (National Trade Estimate-NTE) raporunda ülkemizle ilgili tespitleri gündeme getirmesi beklenmektedir. Bahse konu NTE raporu ile Türkçe özeti ve ABD tarafının çeşitli temaslarda gündeme getireceklerini ifade ettikleri muhtemel hususları gösteren taslak bir gündem ekte iletilmektedir.

Bilgilerini ve ekli NTE raporu ile TIFA taslak gündeminde yer alan konulara ilişkin bilgi notu ve konuşma notu (İngilizce) katkılarınız ile Kurumları görev alanına giren konularda mevcut durum ve gündeme getirilmesinde fayda görülen hususlar ve ABD ile yapılabilecek ortak çalışmalara ilişkin bilgi ve konuşma notlarının 2 Mayıs 2025 tarihine kadar yazılı ve elektronik ortamda iletilmesi hususunda gereğini arz ve rica ederim.

Hüsnü DİLEMRE
Bakan a.
Genel Müdür

Ek:

- 1- TIFA Draft Agenda (2 sayfa)
- 2- 2025 NTE Raporu Türkiye Bölümü (11 sayfa)
- 3- 2025 NTE Raporu Özet Çeviri (7 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Türkiye-U.S. Trade and Investment Council

DRAFT AGENDA

AREAS OF COOPERATION

- The vision of 100 billion dollars
- Balanced trade and cooperation in the context of U.S. individualized tariffs
- Proposal to increase Turkish imports of U.S. cotton in exchange for increased U.S. market access for Turkish textiles and apparel
- Potential common approach to the economic impact of Chinese over-production and China's efforts to circumvent trade defense measures
- The U.S. Generalized System of Preferences (GSP) program
- Türkiye-U.S. Digital Dialogue
- Third country cooperation

IMPORT-EXPORT POLICIES

- Tariffs and taxes
- U.S. reciprocal tariffs
- 232 tariffs on aluminum and steel
- 232 tariffs on automobiles and automobile parts
- U.S. restrictions on chip exports
- Section 232 and 301 investigations (copper, timber, pharmaceuticals, semiconductors, DST etc.)

AGRICULTURE

- Opening the path for Turkish fresh fruit and vegetable exports and accelerating permits
- Türkiye's current retaliatory tariffs
- Türkiye's various tariffs, customs duties and other charges affecting U.S. agricultural products
- Türkiye's prohibition on the importation of live cattle from the United States
- A recent increase in Türkiye's Special Consumption Tax on distilled spirits that primarily targets imported spirits
- Sanitary and phytosanitary
- WTO notifications
- Agricultural subsidies and domestic support

CHEMICALS

- Concerns regarding implementation of Türkiye's chemicals legislation

ELECTRONIC COMMERCE / DIGITAL TRADE

- Digital services taxation
- Regulation of internet services and online content
 - Digital competition law/DMA
 - Proposed changes to Internet Law
 - All proposed Changes to Operations of Internet Companies (BTK's recent proposal on whatsapp, signal, telegram etc.)
 - Mapping services
 - Competition Law Proposals
 - Duties on goods purchased from foreign e-commerce platforms
 - Payment systems for online trade/ecommerce
 - Regulatory data protection

INTELLECTUAL PROPERTY PROTECTION

- IPR enforcement processes
- Ex officio authority for Turkish national police
- WIPO internet treaties

PHARMA

- Marketing approval delays for pharmaceutical products
- Reimbursement for pharmaceutical products
- Official Exchange Rate for Government Purchases
- Patent linkage

GOVERNMENT PROCUREMENT

SERVICES

- Audiovisual Services
- Financial Services
- Professional Services

INVESTMENT

- Investment policies and promotion initiatives
- Mining licenses

GENERAL

- Good regulatory practices

TÜRKİYE

TRADE AGREEMENTS

The United States–Türkiye Trade and Investment Framework Agreement

The United States and Türkiye signed a Trade and Investment Framework Agreement on September 29, 1999. This Agreement is the primary mechanism for discussions of trade and investment issues between the United States and Türkiye.

IMPORT POLICIES

Tariffs and Taxes

Tariffs

Türkiye’s average Most-Favored-Nation (MFN) applied tariff rate was 16.2 percent in 2023, up from 9.4 percent in 2019. Türkiye’s average MFN applied tariff rate was 39.8 percent for agricultural products and 12.5 percent for non-agricultural products in 2023. Türkiye has bound 50.5 percent of its tariff lines in the World Trade Organization (WTO), with an average WTO bound tariff rate of 28.9 percent in 2023. Türkiye has taken advantage of substantial differences between its applied and WTO bound tariff rates to increase tariffs significantly across multiple sectors.

In accordance with its customs union agreement with the European Union (EU), Türkiye exempts from tariffs non-agricultural products imported from the EU. Türkiye also exempts from tariffs non-agricultural products imported from the European Free Trade Association (EFTA), trading partners with which Türkiye has a free trade agreement, or countries with which the EU has a free trade agreement. The Government of Türkiye estimates that the average duty rate for all imports from the EU and EFTA countries dropped from approximately 10 percent to zero percent due to the customs union and free trade agreements.

Under the customs union agreement with the EU, Türkiye applies the EU common external tariff (CET) to non-agricultural products imported from third countries, including the United States. Although the Government of Türkiye’s customs legislation is a direct translation of EU legislation, there may be differences in how the legislation is implemented in Türkiye. Further, Türkiye has reserved some exempted categories for sensitive products, with tariffs on these items from non-EU or EFTA trading partners generally much higher than the CET.

Türkiye has imposed additional tariffs on many other products since December 2020, despite its use of the EU CET. In December 2023, Türkiye imposed new tariffs of between 2 percent and 30 percent for more than 4,000 products, while eliminating previous additional tariffs on ships and floating vehicles, books/newspapers, ready-made goods and articles made of cork. Türkiye does not apply these additional tariffs to imports originating in the EU, the EFTA countries, countries with which the EU maintains free trade agreements or other countries with which it has preferential trade agreements.

On May 1, 2023, Türkiye increased tariffs on certain flat steel products to protect Turkish steel producers and encourage local production following Türkiye’s 2023 earthquakes, which disrupted domestic steel production. The tariff on unalloyed hot-rolled sheet increased to 15 percent, and the tariff on alloyed hot-rolled sheet increased to 13 percent. The tariff on plate products increased from 9 percent, 10 percent, and

15 percent, respectively, to between 15 percent to 20 percent. The tariff on unalloyed cold-rolled sheet increased to 17 percent.

In June 2018, Türkiye imposed additional duties on multiple U.S. exports in retaliation for the March 2018 decision of the United States to impose tariffs on imports of Turkish steel and aluminum articles under Section 232 of the Trade Expansion Act of 1962, as amended. The retaliatory duties were levied on select goods of U.S. origin under 22 four- or six-digit Harmonized System headings or subheadings covering 479 products, including an additional 35 percent tariff on passenger cars, a 40 percent tariff on distilled spirits, a 30 percent tariff on skin care and make-up materials, a 20 percent tariff on rice, a 15 percent tariff on wood products, and a 5 percent tariff on certain nuts. Following the August 2018 increase in U.S. duties on steel products from Türkiye, Türkiye increased the level of additional duties on U.S. products. In May 2019, after the United States reduced its duties on steel products from Türkiye to the levels in effect prior to August 2018, Türkiye reduced the level of additional duties on U.S. products to the rates in effect prior to August 2018. In December 2023, a WTO panel found that Türkiye's retaliatory duties breached WTO rules and that the U.S. Section 232 measures were taken pursuant to the essential security exception under the GATT 1994. On January 26, 2024, Türkiye appealed the panel report. As of December 31, 2024, no division of the Appellate Body could be established to hear the appeal. Türkiye's additional duties remain in effect.

Türkiye continues to maintain high tariff rates on many imported food and agricultural products, though the customs union with the EU and various free-trade agreements provide duty-free access for many of Türkiye's largest trading partners. Agricultural trade is subject to tariff quotas, and certain agricultural goods remain protected by steep tariffs. The average tariff on fresh fruit imports is 39.3 percent, with a maximum WTO bound duty of 146 percent. Tariffs on imported chicken and chicken products are 65 percent and 121 percent, respectively. However, since late 2020, Türkiye has eliminated high tariffs on certain agricultural bulk commodities such as wheat, corn, barley and sunflower seed oil in order to address major food inflation and commodity cost increases. In addition, Türkiye's investment incentive programs provide for duty and tax concessions on imports commonly used by exporters. A "suspension list" enables manufacturers to import certain raw materials and intermediary inputs at low or duty-exempt rates.

As with other agricultural products, the government intervenes in the market for sunflower seeds and derivative products to stabilize domestic supplies and prices. These interventions typically come as changes to tariffs or the introduction of tariff quotas. In general, the government aims to keep tariffs high for these products during the harvest season to protect domestic farmers. Depending on the market situation, the government may decide to temporarily relax import duties after the harvest. For example, in August 2024, by way of Presidential Decree, Türkiye announced a lower-duty quota of 1.0 metric tons (MT) for sunflower seed or sunflower oil equivalent between January and April of 2025. The within quota import tariff is 8 percent for sunflower seed and 20 percent for sunflower oil, while the MFN rates are 27 percent and 36 percent, respectively.

In November 2023, Türkiye increased tariffs for walnuts and almonds from all origins to 15 percent. This tariff is in addition to the 10 percent retaliatory tariff on U.S.-originated walnuts and almonds. The "Additional Financial Liability" (AFL), an additional tax paid by the importer, also increased for multiple products on November 1, 2023. The AFL for in-shell walnuts increased to \$416 per MT; for shelled walnuts the AFL increased to \$1,099 per MT; for in-shell almonds the AFL increased to \$580 per MT; and the AFL for shelled almonds increased to \$942 per MT. Türkiye has insisted that the AFL is not a separate charge, but rather part of the MFN applied tariff rate. The United States continues to engage on this issue to understand the administration of the tariff for applicable agricultural products. U.S. stakeholders remain concerned about the complex and non-transparent structure of the AFL and the general level of duty imposed by Türkiye, reducing predictability and impeding trade.

In May 2023, the Turkish Government implemented a 130 percent tariff on grains aimed at protecting the local agricultural industry. The tariff on chickpeas and lentils increased to 19.3 percent in July 2023, and the tariff on milled rice increased to 45 percent in September 2023. These tariffs on staple commodities have helped maintain the high domestic cost of food products and persistently high food inflation in Türkiye.

Taxes

Türkiye imposes a value-added tax (VAT) on most imported and domestic goods and services. The importer is responsible for paying the VAT. Türkiye calculates its VAT on a cost insurance freight (CIF) basis plus duty rate and any other applicable charges levied before the goods clear customs. VAT for most agricultural products ranges from 1 percent to 10 percent but may be as high as 20 percent for certain processed products. Capital goods, some raw materials, imports by government agencies and state-owned enterprises, and products for investments with incentive certificates are exempt from import fees.

Türkiye maintains an excise duty known as a Special Consumption Tax (OTV) that is levied at one stage of the consumption process for luxury products, certain beverages, petroleum products, natural gas, automobiles and other vehicles, as outlined in four lists annexed to Law No. 4760. Together, VAT and the OTV provide over half of the government's revenue. In principle, Türkiye's VAT and OTV make no distinction between imported and domestically produced goods. However, the OTV on alcoholic beverages varies considerably depending on the type of product, and Türkiye taxes all alcohol at an extremely high rate, with regular review for possible increases every six months. Overall, the tax system has the potential to favor the consumption of some products relative to others. Other products impacted by the OTV include petroleum products, motor vehicles, aircraft, vessels, and durable consumer goods.

Türkiye imposed new OTV rates on electric vehicles (EVs) on November 18, 2023. As with the OTV rates for internal combustion vehicles, the tax rate is determined through a combination of the vehicle's engine size and sale price. EVs with engine power below 160 kilowatts (kW) face a 10 percent OTV rate if their sale price is less than 1,450,000 Turkish lira (TL) (approximately \$44,073), and 40 percent if their sale price exceeds 1,450,000 TL. EVs with engine power above 160 kW face a 50 percent OTV rate if their sale price is below 1,350,000 TL (approximately \$41,033) and a 60 percent OTV rate if their sales price exceeds 1,350,000 TL (approximately \$41,033). Türkiye's domestically produced TOGG is one of the few EVs that would qualify for the lowest tax threshold. Published on July 26, 2024, a reduction was introduced for plug-in hybrid cars. The changes in OTV affected vehicles in the 87.03 passenger category. Rates were set as follows: engine volume less than 1600 cm³ and OTV base less than 1,350,000 TL, OTV rate reduced from 45 percent to 30 percent; engine volume less 1600 cm³ and OTV base more than 1,350,000 TL, OTV rate was 60 percent; engine volume 1600-1800 cm³ and OTV base less than 1,350,000 TL, OTV rate reduced from 80 percent to 70 percent.

Non-Tariff Barriers

Imports are subject to certain border measures in Türkiye, including outright prohibitions, licensing, controls, and restrictions. Several categories of goods require import licenses subject to change based on market conditions.

Import Bans

Since 2015, Türkiye has banned the importation of nearly all refurbished parts, which affects products in several sectors, including computer equipment and medical devices. Türkiye also requires that construction equipment, tractors, and agricultural equipment be imported during the year in which individual units are

manufactured, effectively limiting the volume of U.S. exports of such equipment to Türkiye, given the long lead times associated with these types of orders.

Türkiye stopped all exports to and imports from Israel as of May 2, 2024, citing “worsening humanitarian tragedy” in the Palestinian territories. The United States has cautioned U.S. persons to be alert to the receipt of any requests to refrain from trade to or from Israel or to provide certification that the goods are not of Israeli origin or do not contain Israeli-origin components or materials.

On June 6, 2024, owing to oversupplies of wheat stocks inside the country, Türkiye announced a ban on wheat imports under the Inward Processing Regime. It also liberalized exports of milling wheat, durum wheat, and barley. However, in October 2024, the Turkish Government partially lifted the ban on wheat imports, allowing industry to source up to 15 percent of their wheat externally, with the remaining 85 percent required to be sourced from the Turkish Grain Board (TMO). As of December 31, 2024, Türkiye had not provided additional information as to when it intends to lift the ban.

Import Licensing

Türkiye requires import licenses for some agricultural products and for various products that need after-sales service, such as photocopiers, advanced data processing equipment, and diesel generators. U.S. firms complain that a lack of transparency in Türkiye’s import licensing system results in costly delays and demurrage charges.

Customs Barriers and Trade Facilitation

Companies indicate that Turkish documentation requirements for many imports are onerous, inconsistent, and non-transparent, often resulting in delayed shipments at Turkish ports. U.S. exporters of certain industrial goods and food products such as rice, dried beans, pulses, sunflower seeds, wheat, and walnuts, have reported concerns regarding decisions by Turkish customs authorities on the valuation of selected products. Further, the Ministry of Trade periodically requires tracking and monitoring of certain imports, which includes an onerous registration process that must be completed annually, with limited guidance for exporters throughout the registration process. The Ministry of Trade’s mandatory foreign exporter registration process covers 31 agricultural commodities including almonds, walnuts, peanuts, peanut butter, tea, garlic, bananas, fresh peppers, flaxseed, rapeseed, and sunflower seed products.

TECHNICAL BARRIERS TO TRADE / SANITARY AND PHYTOSANITARY BARRIERS

Technical Barriers to Trade

Food and Feed Products – Traceability Requirements

Türkiye’s 2010 Biosafety Law mandates traceability procedures for movement of animal feed products produced using agricultural biotechnology, including a requirement that each supply-chain entity maintains traceability records for 20 years. Those that have not kept such records have been prosecuted by Turkish authorities for both criminal and civil violations.

Pharmaceuticals – Good Manufacturing Practices Certification

Türkiye’s amended Regulation on the Pricing of Medicinal Products for Human Use, which took effect in March 2010, requires foreign pharmaceutical producers to secure a Good Manufacturing Practices (GMP)

certificate based on a manufacturing plant inspection by Turkish Ministry of Health (MOH) officials before their products will be authorized for sale in Türkiye. The amended measure requires that Turkish authorities themselves perform the inspections, rather than the previous practice of allowing inspections by authorities from the exporting country, such as the U.S. Food and Drug Administration of the U.S. Department of Health and Human Services or the European Medicines Agency, and has led to severe delays in obtaining GMP certifications for many pharmaceutical products. An MOH inspection backlog has prolonged the already lengthy processes for granting final approvals for pharmaceutical products to be sold on the Turkish market.

Since 2016, following repeated U.S. requests to Türkiye that it accelerate approvals, the MOH has authorized parallel (rather than sequential) submissions of GMP inspection and marketing approval applications for MOH-designated “Priority One” (*i.e.*, highly innovative and/or lifesaving) pharmaceutical products imported from U.S. and EU firms. While a positive step, as of December 31, 2024, the MOH had not uniformly applied this approach to all pharmaceutical product applications. As a result, U.S. stakeholders continue to report that GMP inspection-related delays have effectively closed the Turkish market to certain new drugs.

Sanitary and Phytosanitary Barriers

Food Safety Standards

Türkiye’s national food safety laws do not appear to be based on science-based decision-making or aligned with international standards. The Ministry of Agriculture and Forestry closely follows a pesticide reduction schedule similar to the EU.

The importation of live animals, certain animal-sourced products, and certain plant materials requires a Control Certificate that grants permission for import of the product, obtained from the Ministry only after the importer submits an application and provides documents related to the product. The issuance of this certificate is not automatic and has presented challenges for U.S. exports of live cattle, meat products, hides, and animal genetics upon arrival at Turkish ports.

Plant Health

Türkiye rejects imports of U.S. unmilled rice (rough or paddy) if white tip nematodes are detected. Türkiye considers the white tip nematode to be a quarantine pest, even though it is widespread in Türkiye. Due to the risk of nematode detection upon arrival and Türkiye’s rejection of any available post-entry mitigation, southern U.S. rice exporters have stopped shipping to Türkiye. The United States continues to engage Türkiye on this phytosanitary issue at a technical level and points out that the pathogen is widespread in Türkiye.

Animal Health

Although it implements regionalization within its own territory, Türkiye does not provide for regionalization at the county level with the United States. Türkiye has banned all imports of poultry meat and processed poultry from the United States. Additionally, the transit of poultry from HPAI-affected U.S. states is banned unless the product is heat treated. As Türkiye had been an important transit point for U.S. poultry shipped to the broader Middle East region, this policy has inhibited U.S. exports of animals and animal products. The United States has and continues to raise this issue extensively with Türkiye. However, Türkiye refuses to alter their interpretation of regionalization.

Türkiye requires certificates for dairy product imports to be signed by a federally accredited veterinarian. In 2018, U.S. and Turkish officials agreed that Türkiye would accept certificates for a limited number of dairy products signed by inspectors from the U.S. Department of Agriculture (USDA) Agricultural Marketing Service. However, U.S. exports of other dairy products not covered by these certificates are not allowed by Türkiye, despite commercial demand.

In April 2024, the Government of Türkiye imposed a ban on the importation of live cattle from the United States following confirmation of the H5N1 virus in some U.S. cattle herds. The USDA has been forthcoming and open about the spread of the virus, epidemiology, and successful mitigation measures the United States has put in place. Nevertheless, Türkiye maintains its ban, seemingly without a scientific basis or risk-based rationale. The U.S. Government continues to engage with the Ministry of Agriculture and Forestry on this issue and has offered several options to ensure exports to Türkiye are free from the health-related challenges. However, without any written scientific justification for their position, the Ministry continues to seek unnecessary and unreasonable assurances from USDA, contrary to the recommendations of the World Organization for Animal Health (WOAH).

Agricultural Biotechnology

Although Türkiye notified the 2010 Biosafety Law to the WTO Committee on Sanitary and Phytosanitary Measures prior to its enactment, the Turkish Government has failed to notify any subsequent revisions to the law, its implementing regulations, or its various regulatory controls. U.S. agricultural biotechnology stakeholders have expressed reluctance to seek regulatory approvals in Türkiye for individual products due to onerous liability requirements imposed by the Biosafety Law, unclear assessment procedures required to receive approval, and concerns regarding the protection of applicants' confidential information.

The agricultural biotechnology oversight authority within the Turkish Government rests with the Ministry of Agriculture and Forestry, which assesses agricultural biotechnology products through both a Scientific Risk Assessment Committee and a Socio-Economic Assessment Committee under the Ministry's Agricultural Research and Policies Directorate General. The Ministry has approved no agricultural biotechnology products for human consumption and rejected several applications for animal feed use without providing scientific justification. As of December 31, 2024, only 36 products produced using agricultural biotechnology can be imported into Türkiye for animal feed use (15 soybean products and 21 corn products). Türkiye has maintained the total number of approved products at 36, without providing justification for that limit. Thirteen additional applications are outstanding, five of which have been pending since 2015, despite the law's official 270-day review timeline. Several Turkish agricultural associations that previously submitted applications for the approval of these products have declined to sponsor their renewals, citing the challenging and non-science-based review system.

Türkiye's delays in completing science-based reviews are especially burdensome considering its impractical low-level presence policy (LLP). The current zero-tolerance threshold is difficult to meet for food and feed imports. In general, if a shipment tests positive for any amount of unapproved agricultural biotechnology product or ingredient, the cargo is rejected and cannot be used for feed or food. However, there are two exceptions to this prohibition: 1) unapproved products pending biotechnology approval in Türkiye for feed use are allowed to be present in shipments up to a 0.1 percent threshold, and 2) shipments containing up to 0.9 percent presence of approved (but not declared) agricultural biotechnology products intended for feed use. Discriminatory testing requirements for U.S. food and feed imports can lead to entire shipments being rejected when trace amounts of unrelated products such as genetically-engineered soy or corn are found.

GOVERNMENT PROCUREMENT

Turkish Government contracting officials are authorized to issue tender documents that restrict foreign companies' participation and that provide price advantages of up to 15 percent (particularly for high technology products) to domestic suppliers. Although the Turkish procurement law requires government contracting agencies to consider best value pricing, the lowest-cost bids are selected in most tenders. In a scenario involving the procurement of highly technical goods or services, this may prevent consideration of bids from firms with the highest capacity and best abilities, including U.S. firms, (*i.e.*, those that provide a greater number of services, lower life cycle costs, and higher quality products).

Other features of the Turkish procurement system severely limit the ability of U.S. companies to participate in government tenders. Turkish procurement law mandates the use of model contracts, which make it difficult for U.S. companies to formulate proposals that are fully responsive to procuring agencies' requirements. In addition, foreign companies, including those with Turkish subsidiaries, have reported difficulties complying with onerous documentation requirements imposed by contracting agencies. Türkiye frequently issues regulations that exempt urgent projects and procurements from requirements of the Turkish Public Tender Law, allowing entities to conduct tenders or negotiations on an invitational basis. While these exempted tenders technically are open to foreign and domestic firms, in practice few of these have been awarded to foreign firms unless they were offering goods or services that were urgently needed and not available in Türkiye.

In the power generation sector, the Ministry of Energy and Natural Resources provides incentives to investors if they source most of their equipment from manufacturers located in Türkiye. The Ministry also conducts license tenders for procurements of power generation, including solar and wind power on the condition that the majority of the equipment and parts are newly produced in specialized manufacturing zones in Türkiye.

Türkiye's Industrial Cooperation Program gives ministries the authority to impose commercial offset requirements in procurement contracts. A foreign company awarded a government procurement contract may be required to manufacture a share of the products or services with a local partner, and transfer technology in order to win a government contract. The Turkish government has imposed offsets in the defense, transportation, telecommunications, pharmaceuticals, aerospace, and energy sectors, among others. Turkish defense procurement policy mandates the inclusion of various commercial offset requirements in contracts that encourage domestic sourcing commitments by suppliers, including by requiring foreign suppliers to partner with local companies and transfer technology.

Since July 2019, the Turkish Government has prohibited public institutions and organizations from using cloud-computing services.

Türkiye is not a Party to the WTO Agreement on Government Procurement (GPA), but has been an observer to the WTO Committee on Government Procurement since June 1996.

INTELLECTUAL PROPERTY PROTECTION

Türkiye remained on the Watch List in the [2024 Special 301 Report](#) due to deficiencies in its intellectual property (IP) regime that represent barriers to U.S. exports and investment.

U.S. industry sources report significant problems involving the export from and trans-shipment through Türkiye of counterfeit goods, as well as software piracy, piracy of printed works, and online piracy. These sources report that the enforcement process is hampered by poor coordination between judges, prosecutors,

and police. IP enforcement additionally suffers from a lack of prioritization among government bodies to combat IP crimes. The Tahtakale market in Istanbul is listed in the [2024 Review of Notorious Markets for Counterfeiting and Piracy](#) (Notorious Markets List) as a major transit hub for counterfeit goods coming from China into European and Middle Eastern markets.

Türkiye's 2016 Industrial Property Law consolidated in a single law the provisions for protecting trademarks, designs, utility models, patents and geographical indications, and improved the legal framework for technology commercialization and transfer. The United States encourages Türkiye to fully implement its obligations under the World Intellectual Property Organization (WIPO) Performances and Phonograms Treaty (WPPT) and WIPO Copyright Treaty (WCT), collectively known as the WIPO Internet Treaties, and develop effective mechanisms to address online piracy.

U.S. pharmaceutical companies continue to raise concerns that Türkiye does not adequately protect against the unfair commercial use as well as unauthorized disclosure of test or other data submitted to obtain marketing approval for pharmaceutical products. They have also reported concerns about the timing of resolving pharmaceutical patent disputes.

SERVICES BARRIERS

Audiovisual Services

Türkiye's 2019 Regulation on the Transmission of Radio, Television, and On-Demand Services on the Internet requires providers of Internet streaming services to establish a commercial presence in Türkiye and obtain a broadcasting license. The law also imposes substantial requirements for providers of streaming services to censor content and provide the government with data about their subscribers on request.

Financial Services

Türkiye's Law on Payments and Security Settlement Systems, Payment Services, and Electronic Money Institutions (E-Payment Law) requires information systems used by financial firms for keeping documents and records to be physically located within Türkiye. Many U.S. firms, which utilize a globally distributed network architecture, view these requirements as unworkable. The implementation of the E-Payment Law has led one prominent U.S. firm to suspend its operations in Türkiye.

Professional Services

Turkish citizenship is required to practice as an accountant, a certified public accountant, or a lawyer representing clients in Turkish courts.

ELECTRONIC COMMERCE / DIGITAL TRADE BARRIERS

Internet Services

The 2022 Law Amending Press Law and Certain Laws criminalizes publishing what the Turkish Government considers disinformation on social media and raises potential privacy concerns and risks for third-party social media companies. The law covers information and communication technology firms, with fines that could reach up to 3 percent of global revenue and throttling of bandwidth by up to 95 percent. As of December 2024, implementing regulations were still being drafted.

The Law on the Regulation of Broadcasts via the Internet and Prevention of Crimes Committed through Such Broadcasts gives the Ministry of Transport and Infrastructure Information and Communication Technologies Authority (BTK) the responsibility to enforce bans on Internet content deemed offensive by the Turkish courts. BTK has used its authority to block access to various Internet-based service suppliers, including U.S. suppliers. Most noticeably, Türkiye restricted access to a social media service provider in the days following the February 2023 earthquakes and pursued expanded limitations on the use and operation of social media services. As of July 2020, Law No. 5651 also requires social media platforms with more than one million daily visits from users in Türkiye to appoint a representative physically located within Türkiye and to rapidly respond to content removal requests. Social media platforms are also required to store user data in Türkiye. BTK issued a new decision in April 2023 updating these requirements, including affirming the requirements for local presence and the storage of user data in Türkiye. Penalties for noncompliance include escalating fines, blocking of advertisement, and restricting bandwidth.

Electronic Commerce Tax Regulations

Türkiye imposes additional taxes on certain online sales of imported goods. The “Decision on Amending Certain Provisions of the Customs Law No. 4458,” effective August 21, 2024, significantly increased taxes on online purchases of many items from abroad in an effort to protect local industries, reduce imports, and improve the current account deficit. This Decision reduced the tax-free threshold for imported electronic commerce purchases from 150 euros (approximately \$167) to 30 euros (approximately \$33) and increased taxes to 30 percent for EU imports and 60 percent for non-EU imports, with an additional 20 percent on luxury and durable goods such as fur, jewelry, mobile phones, and household appliances.

International investors and electronic commerce businesses have raised concerns about the lack of prior consultation, a short transition period, and the logistical cost of compliance of these sharp increases in electronic commerce tax rates. As a result of the new taxes, one U.S.-based company suspended online sales in Türkiye, while other U.S. companies have raised concerns about the potential rise in counterfeit goods and impact on their brands’ reputation. Loopholes and institutional weaknesses may hinder the effectiveness of these measures, potentially spurring an unregulated grey market. The additional taxes are expected to fuel inflation, increase counterfeit goods, and potentially reduce the presence of international delivery companies in Türkiye.

Digital Services Taxation

Since March 1, 2020, Türkiye has imposed a digital services tax (DST) of 7.5 percent on revenue generated from a broad range of digital services offered in Türkiye, including digital advertising, digital content sales, and digital platform services. The DST applies to companies that, during the previous calendar year, generated revenues from covered digital services of at least TRY 20 million (approximately \$610,000) in Türkiye and at least €750 million (approximately \$833,000,000) globally. Türkiye’s President has the unilateral authority to adjust the tax rate (between 1 percent and up to 15 percent) and the revenue thresholds.

The United States and Türkiye are among the 137 jurisdictions to have joined the October 8, 2021, OECD/G20 Inclusive Framework on Base Erosion and Profit Shifting [Statement on a Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising from the Digitalization of the Economy](#), which called for all Parties to commit not to introduce DSTs in the future. In November 2021, under the prior Administration, the United States joined Türkiye in a [joint statement](#) on a transitional approach to Türkiye’s DST during the interim period prior to implementation of Pillar 1 of the Two-Pillar Solution. According to the statement, DST liability that accrued to Türkiye during the transitional period prior to implementation of Pillar 1 would be creditable in defined circumstances against future corporate income tax liability due under Pillar 1. In

return, the Section 301 trade action initiated in 2020 was not continued. The arrangement set out in the November joint statement was extended to June 30, 2024.

On January 20, 2025, the United States issued a White House Memorandum titled, “The Organization for Economic Co-Operation and Development (OECD) Global Tax Deal (Global Tax Deal).” The memorandum stated:

The Secretary of the Treasury and the Permanent Representative of the United States to the OECD shall notify the OECD that any commitments made by the prior administration on behalf of the United States with respect to the Global Tax Deal have no force or effect within the United States absent an act by the Congress adopting the relevant provisions of the Global Tax Deal.

On January 22, 2025, appropriate representatives of the Treasury Department provided notice to the Director of the Centre of Tax Policy and Administration at the OECD. On January 24, 2025, the U.S. Permanent Delegation to the OECD provided similar notice to the Secretary General of the OECD.

INVESTMENT BARRIERS

While Türkiye is generally open to foreign investment, Turkish law limits foreign ownership of broadcasting companies to no greater than 50 percent, and a foreign investor may not own equity in more than two broadcasting companies. Foreign ownership of real estate is limited to 10 percent of the surface area of a district that is open to private ownership, and a foreign investor may not own more than 30 hectares (or 60 hectares with Presidential authorization).

Delayed or Rejected Mining Licenses

U.S. investors have experienced delays and resistance in renewing or obtaining new mining licenses. Additionally, local governors have stopped activities of U.S. investors even though a mining permit has been obtained.

SUBSIDIES

Agricultural Subsidies and Domestic Support

Although Türkiye has large agricultural support programs in place, including price supports and input subsidies, Türkiye is significantly overdue on submitting its required WTO notifications regarding agricultural domestic support and export subsidies. Türkiye’s most recent domestic support notifications were submitted in 2020, covering the years 2014 to 2016, and raised concerns that Türkiye had exceeded its WTO commitments regarding trade-distorting domestic support in those years. Türkiye’s most recent export subsidy notifications were submitted in 2019, covering the calendar years 2010 to 2013. Türkiye has yet to notify changes in export subsidy measures pursuant to the 2015 Nairobi Ministerial Decision on Export Competition (Nairobi Decision). The United States and several other WTO Members regularly raise concerns at the WTO about the accuracy, completeness, and timeliness of Türkiye’s domestic support notifications, as well as the amount of Türkiye’s domestic support.

U.S. exporters have expressed concerns about Türkiye’s subsidies, inward processing program for wheat, and Türkiye’s reimbursement of freight costs for certain exports. U.S. exporters report that they do not believe a monitoring system exists to ensure that the quality and characteristics of imported wheat are the same as the domestic wheat used in exported flour and wheat products. Such monitoring is an important

component of an inward processing regime as described by the WTO Agreement on Subsidies and Countervailing Measures.

OTHER BARRIERS

Export Restrictions and Prohibitions

Türkiye bans exports of sunflower seed oil. Türkiye never notified this export ban to the WTO, despite requests from the United States and other WTO Members to do so.

Türkiye imposed a ban on olive oil exports, initially for three months starting on August 1, 2023, and extended the decision indefinitely on October 18, 2023. On June 1, 2024, Türkiye's Ministry of Commerce relaxed the ban on the export of bulk and barreled olive oil, allowing up to 50,000 tons of bulk and barreled olive oil to be exported until November 1, 2024.

On May 25, 2021, the Turkish Ministry of Trade published a communiqué requiring the registration of cotton exports. The registration requirement is intended to discourage organic cotton exports and promote the domestic use of organic cotton to make higher-value textile and apparel products for eventual export.

Restrictions on Reimbursement and Official Exchange Rate for Government Purchases

Since 2017, the Turkish Government has instituted a reimbursement regime for pharmaceutical products that substantially decreased reimbursements. U.S. pharmaceutical companies have raised concerns that they are unable to market next-generation drugs in Türkiye due to the government's maintenance of an artificially low official exchange rate for reimbursement for pharmaceutical products.

The Turkish Government maintains two lists totaling approximately 200 pharmaceuticals for which government reimbursement is denied unless the products are manufactured in Türkiye. Since government reimbursement covers most pharmaceutical products sold in Türkiye, U.S. firms have raised concerns that denying reimbursement has undermined their ability to market their products in Türkiye because they are not manufactured locally. The Turkish Government has previewed plans to "delist" three tranches of products, but has not specified a timeline nor taken any action to implement these further measures.

Delayed Reimbursement for Medical Devices and Pharmaceuticals

The lack of prompt payments by Turkish hospitals (ostensibly due to budgetary restraints) remains a concern for U.S. pharmaceutical and medical device companies.

The Turkish Government has tasked the State Procurement Institute (DMO) with the authority to open tenders to procure pharmaceuticals, as well as medical and laboratory disposables, for public hospitals. According to U.S. stakeholders, DMO has honored its commitment to make payments within 90 days, and delayed payments are no longer an issue with public hospitals. However, some stakeholders have reported that, as of December 31, 2024, university hospitals that make direct purchases from medical device manufacturers still had payments outstanding for over 12 months.

2025 NATIONAL TRADE ESTIMATE REPORT ON FOREIGN TRADE BARRIERS

TÜRKİYE

İthalat Politikaları

Türkiye'nin son yıllarda uyguladığı ithalat politikalarında dikkat çeken bir gelişme, 2023 yılı itibarıyla ortalama MFN gümrük vergisi oranının %16,2'ye yükselmiş olmasıdır. Tarım ürünlerinde bu oran %39,8'e kadar çıkarken, tarım dışı ürünlerde %12,5'dir. Türkiye'nin DTÖ'ye bildirdiği bağlı oranlar ile uyguladığı oranlar arasındaki fark, çeşitli sektörlerde tarifeleri artırmak amacıyla kullanılmaktadır.

Gümrük Birliği ve Serbest Ticaret Anlaşmaları kapsamında AB ve STA ortaklarından ithal edilen tarım dışı ürünler için gümrük vergisi uygulanmazken, üçüncü ülkelere karşı AB Ortak Gümrük Tarifesi esas alınmakta, ancak hassas ürünlerde daha yüksek oranlar uygulanabilmektedir. Aralık 2023'te 4.000'den fazla ürüne %2 ila %30 arasında yeni ilave gümrük vergileri getirilmiştir. Türkiye, söz konusu ilave gümrük vergilerini AB'den ve STA ortaklarından, yaptığı ithalatta uygulamamaktadır.

2023 depremleri sonrası yerli üretimi korumak amacıyla bazı yassı çelik ürünlerine yönelik gümrük vergileri artırılmıştır.

Ayrıca Türkiye, ABD'nin 2018'de aldığı Section 232 kapsamındaki önlemlere karşılık olarak uyguladığı misillemeyi sürdürmektedir. Bu kapsamda 479 ABD menşeli üründe ilave vergiler yürürlüktedir. 2023 yılı sonunda DTÖ Paneli bu misilleme vergilerinin DTÖ kurallarına aykırı olduğuna hükmetmiş, Türkiye kararı temyize götürmüştür.

Tarım sektörü yüksek gümrük vergileri ile korunmakla birlikte, son yıllarda gıda enflasyonu ve arz güvenliği endişeleri nedeniyle buğday, mısır, arpa ve ayçiçek yağı gibi bazı temel ürünlerde vergiler geçici olarak düşürülmüştür. 2024'te ayçiçeği için düşük gümrüklü ithalat kotası ilan edilmiştir. Ceviz ve badem gibi ürünlerde ise vergi oranları artırılmış, ithalatçılar tarafından ödenen ek mali yükümlülük (EMY) tutarlarında ciddi artışa gidilmiştir. ABD paydaşları, bu uygulamaların şeffaf olmaması ve ticarete öngörülemezliğe yol açması nedeniyle endişelerini sürdürmektedir.

Türkiye'de ithal ürünler, yerli ürünler gibi KDV'ye tabidir. KDV oranı, malın CIF değeri, gümrük vergisi ve diğer masraflar üzerinden hesaplanmakta olup, tarım ürünlerinde genellikle %1 ila %10 arasında değişmektedir. Bazı işlenmiş ürünlerde bu oran %20'ye kadar çıkabilmektedir. Sermaye malları, bazı hammaddeler ve yatırım teşvik belgesi kapsamında yatırım malları vergiden muaftır.

Ayrıca, lüks tüketim malları ve belirli ürünlerde Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) uygulanmaktadır. ÖTV ile KDV birlikte kamu gelirlerinin büyük bir kısmını oluşturmaktadır. ÖTV ve KDV oranlarında ithal ürün veya içeride üretilmiş ürün ayrımı yapılmamakla birlikte, ÖTV oranı alkollü içkilerde ürün türüne göre değişiklik göstermektedir. Özellikle alkollü içeceklerde oldukça yüksek ÖTV oranları geçerli olup, bu oranlar her altı ayda bir gözden geçirilmektedir. ÖTV aynı zamanda akaryakıt, motorlu taşıtlar, uçak, gemi ve dayanıklı tüketim mallarına da uygulanmaktadır.

Kasım 2023'te elektrikli araçlar için motor gücü ve satış fiyatına göre değişen yeni ÖTV oranları belirlenmiştir. Yerli üretilen TOGG, en düşük vergi dilimine giren az sayıdaki modelden biri olarak öne çıkmaktadır. Temmuz 2024'te plug-in hibrit araçlara yönelik ÖTV oranlarında da indirimle gidilmiştir.

Tarife Dışı Engeller

2015 yılından bu yana yürürlükte olan düzenleme ile yenilenmiş yedek parça ithalatı büyük ölçüde yasaklanmıştır. Bu durum, bilgisayar ekipmanları ve tıbbi cihazlar dahil olmak üzere çeşitli sektörleri etkilemektedir. Ayrıca inşaat makineleri, traktörler ve tarım ekipmanlarının üretildiği yıl içinde ithal edilme zorunluluğu sürmektedir. Bu uygulama, sipariş süreci uzun olan ABD menşeli makinelerin Türkiye'ye ihracatını sınırlamaktadır.

2024 yılı Mayıs ayı itibarıyla Türkiye, Filistin'deki insani durum gerekçesiyle İsrail ile tüm ticari ilişkilerini durdurmuştur. ABD makamları, ABD vatandaşları/firmalarını, ürünlerinin İsrail menşeli olmadığı veya İsrail girdisi içermediği yönünde sertifika talepleri veya potansiyel boykot çağrılarına karşı dikkatli olmaları yönünde uyarmıştır.

Ayrıca, 6 Haziran 2024 tarihinde Türkiye, yurt içi buğday stok fazlalığı nedeniyle Dahilde İşleme Rejimi kapsamında buğday ithalatına yasak getirmiştir. Buna karşın, öğütülmüş buğday, makarnalık buğday ve arpaya yönelik ihracat serbestleştirilmiştir. Ekim 2024'te ise yasak kısmen kaldırılmış, sektörün ihtiyaç duyduğu buğdayın %15'ine kadar olan kısmının ithalatla, kalan kısmının ise Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) aracılığıyla yurtiçinden temin edilmesi şartı getirilmiştir. 31 Aralık 2024 itibarıyla, yasağın tamamen ne zaman kaldırılacağına dair herhangi bir resmi açıklama yapılmamıştır.

ABD'li firmalar, Türkiye'nin ithalat işlemlerinde talep ettiği belgelerin karmaşık ve şeffaf olmadığını, bu nedenle limanlarda sıkça gecikmeler yaşandığını bildirmektedir. Özellikle sanayi ve tarım ürünleri ihracatçıları, gümrüklerdeki kıymet tespitiyle ilgili belirsizliklerden şikayet etmektedir. Ayrıca, Ticaret Bakanlığı'nca, aralarında ceviz, badem ve ayçiçeği gibi 31 tarım ürününün yer aldığı ve her yıl yenilenmesi gereken ihracatçı kayıt sistemi uygulamakta olup, bu süreçte ihracatçılara yeterli rehberlik sağlanmadığı ifade edilmektedir.

Ticarette Teknik Engeller

Türkiye'de biyoteknoloji kullanılarak üretilmiş yemler için 2010 tarihli Biyogüvenlik Kanunu kapsamında izlenebilirlik zorunluluğu sürmektedir. Tedarik zincirindeki tüm aktörlerin 20 yıl süreyle kayıt tutma yükümlülüğü bulunmakta ve bu yükümlülüğe uymayanlar hakkında adli ve idari işlem yapılmaktadır.

İlaç ürünlerine ilişkin olarak, Türkiye'de 2010 yılında yürürlüğe giren düzenleme ile ruhsat alımı için üretim tesislerinin Sağlık Bakanlığı tarafından denetlenmesi ve İyi Üretim Uygulamaları (GMP) sertifikası alınması zorunlu hale gelmiştir. Bu uygulama, daha önce ihracatçı ülkelerdeki yetkili makamlarca (örneğin ABD FDA veya Avrupa İlaç Ajansı) yapılan denetimlerin geçerliliğini ortadan kaldırmış ve süreçte ciddi gecikmelere yol açmıştır. 2016'dan itibaren ABD ve AB kaynaklı öncelik statülü ürünler için GMP ve pazarlama ruhsatı başvurularının eş zamanlı

sunulması imkanı tanınmakla birlikte, bu uygulama tüm ürünler için yaygınlaştırılmamıştır. ABD menşeli yeni ilaçların pazara erişimi bakımından GMP denetimi kaynaklı gecikmeler önemli bir engel olmaya devam etmektedir.

Gıda Güvenliği ve Bitki Sağlığı

Türkiye'nin gıda güvenliği mevzuatının uluslararası standartlarla ve bilimsel temellere yeterince uyumlu olmadığı ifade edilmektedir. AB'ye benzer şekilde pestisit azaltım takvimi uygulanmakta, ancak uygulamaların şeffaf ve bilimsel temelden uzak olduğu yönünde eleştiriler sürmektedir. Canlı hayvan ve bitkisel ürün ithalatında zorunlu kontrol sertifikaları gecikmelere ve limanlarda sorunlara yol açmaktadır. Bu durum, özellikle ABD'den canlı büyükbaş, et ürünleri, deri ve genetik materyal ihracatını olumsuz etkilemektedir.

Pirinç ürünlerinde, Türkiye'nin beyaz uç nematodunun karantina zararlısı olarak değerlendirmesi ve ithalat sonrası önleyici önlemleri kabul etmemesi nedeniyle, ABD'nin güney eyaletlerinden yapılan kabuklu pirinç sevkiyatları durdurulmuştur.

Hayvan Sağlığı

Türkiye, kendi içinde bölgesel farklılıkları tanımasına karşın ABD için ilçe (county) düzeyinde bölgeselleştirme uygulamasını kabul etmemektedir. Bu nedenle, yüksek patojen kuş gribi (HPAI) görülen ABD eyaletlerinden yapılan kanatlı eti ve ürünlerinin ithalatı yasaklanmıştır. Bu durum, Türkiye'nin Ortadoğu'ya ABD kaynaklı transit sevkiyatlar için önemli bir geçiş noktası olması nedeniyle, ticari etki yaratmaktadır.

Ayrıca, Türkiye 2024 yılı Nisan ayında, ABD'de bazı sığır sürülerinde tespit edilen H5N1 vakaları gerekçesiyle ABD'den canlı büyükbaş ithalatını durdurmuştur. ABD makamlarının bilgilendirmelerine ve vakaları önlemeye yönelik tedbirlerine rağmen, bilimsel temele dayanmayan bu yasağın sürdürüldüğü belirtilmekte, uygulamanın Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü'nün (WOAH) önerileriyle çeliştiği ifade edilmektedir.

Tarımda Biyoteknoloji

Türkiye, 2010 tarihli Biyogüvenlik Kanunu'nu DTÖ SPS Komitesi'ne bildirmiş olmakla birlikte, sonraki değişiklikleri ve düzenleyici detayları bildirmemiştir. ABD'li biyoteknoloji firmaları, bu kanunun getirdiği ağır sorumluluklar, onay süreçlerinin belirsizliği ve ticari sınırların yeterince korunmaması gerekçeleriyle Türkiye'de ürün onayı almakta isteksiz davranmaktadır.

Biyoteknoloji alanında yetkili kurum olan Tarım ve Orman Bakanlığı'nın yürüttüğü değerlendirme süreci şeffaflık ve bilimsel gerekçelendirme açısından yetersiz bulunmakta olup, bugüne kadar insan tüketimine yönelik hiçbir ürün onaylanmamıştır. Hayvan yemi için 36 ürün (15 soya, 21 mısır türevi) onaylı olup bu sayı uzun süredir sabit kalmıştır. 13 yeni başvuru beklemede olup, bazı başvurular 2015 yılından bu yana sonuçlandırılmamıştır.

Türkiye'nin sıfır tolerans esasına dayalı “düşük seviyeli bulaşma” (LLP) politikası, özellikle izinsiz biyoteknolojik ürünlerin izine rastlanan sevkiyatların tamamen reddedilmesine yol açmaktadır. Sadece iki istisna bulunmaktadır: Türkiye'de onay süreci devam eden ürünler için %0,1; onaylı ancak bildirilmemiş ürünler içinse %0,9 eşiğine kadar izin verilmektedir. Ancak bu politikalar, ABD’den gelen yem ve gıda ürünlerinin test edilmesi sırasında ayrımcı ve katı bir uygulamaya neden olmakta ve sevkiyatların reddine yol açmaktadır.

Kamu Alımları

Türkiye, kamu alımlarında yerli üretimi teşvik eden politikalar uygulamaya devam etmektedir. Kamu ihale mevzuatı, yerli firmalara özellikle yüksek teknoloji ürünlerinde %15’e kadar fiyat avantajı sağlama yetkisi tanımaktadır. İhale makamlarının çoğu durumda "en düşük fiyat" esasına göre karar vermesi ise, teknik kapasitesi yüksek fakat daha maliyetli olan ABD’li firmaların elenmesine neden olabilmektedir. Bu durum özellikle kaliteli hizmet, uzun vadeli maliyet avantajı veya yüksek katma değer sunan tekliflerin göz ardı edilmesine yol açmaktadır.

ABD firmaları, Türkiye’deki kamu ihalelerine katılım sürecinde bir dizi yapısal engelle karşılaşmalarını bildirmektedir. Bunlar arasında, esnekliğe izin vermeyen standart sözleşme şartları, ayrıntılı ve karmaşık belge gereklilikleri ve Kamu İhale Kanunu kapsamı dışında tutulan acil alım projeleri öne çıkmaktadır. Bu projeler teknik olarak yabancı firmalara açık olsa da, çoğunlukla yalnızca Türkiye’de üretilmeyen veya acil ihtiyaç duyulan mal ve hizmetlerde yabancı tedarikçiler tercih edilmektedir. Enerji sektöründe ise ekipmanların Türkiye’de özel üretim bölgelerinde üretilmesi şartı aranan lisans ihaleleri ve yerli tedarik kullanımına dayalı teşvik mekanizmaları yürürlükte.

Ayrıca, Türkiye’nin "Sanayi İşbirliği Programı" çerçevesinde, savunma, ulaşım, ilaç, telekomünikasyon ve enerji gibi sektörlerde kamu ihalelerinde yerli ortakla üretim ve teknoloji transferi zorunlulukları getirilmekte; bu da yabancı firmalar için ilave yükümlülükler doğurmaktadır. 2019’dan bu yana kamu kurumlarının bulut bilişim hizmetleri kullanması yasaklanmış olup bu durum, dijital altyapı sunan yabancı firmaların katılımını sınırlamaktadır. Türkiye halen DTÖ Kamu Alımları Anlaşması’na taraf değildir, ancak 1996’dan bu yana anlaşmanın komitesine gözlemci statüsünde katılım sağlamaktadır.

Fikri Mülkiyet Haklarının Korunması

USTR tarafından yayımlanan 2024 yılı Özel 301 Raporu’nda Türkiye, fikri mülkiyet rejimindeki yetersizlikler nedeniyle izleme listesinde yer almaya devam etmiştir. Bu eksikliklerin, ABD ihracatı ve yatırımları açısından piyasa erişiminde engel teşkil ettiği belirtilmiştir. Özellikle korsan yazılım, basılı materyal korsanlığı ve çevrim içi korsanlık ile mücadelede yetersizlikler tespit edilmiş; Türkiye'nin sahte ürünlerin ihracatında ve transit ticaretinde önemli bir merkez haline geldiği vurgulanmıştır. İstanbul’daki Tahtakale pazarı, Çin menşeli sahte ürünlerin Avrupa ve Orta Doğu’ya geçiş noktası olarak 2024 yılı “Korsanlık ve Sahtecilikle Anılan Piyasalar” listesinde yer almıştır.

ABD’li şirketler, fikri mülkiyet kurallarının uygulanmasında kolluk kuvvetleri, savcılık ve yargı makamları arasında koordinasyon eksikliği olduğunu, devlet kurumlarının fikri mülkiyet suçlarına

öncelik vermediğini rapor etmektedir. 2016 yılında yürürlüğe giren Sınai Mülkiyet Kanunu, marka, tasarım, patent, faydalı model ve coğrafi işaretlerin korunmasına ilişkin düzenlemeleri tek bir çatı altında toplamış ve teknoloji transferi ile ticarileştirme alanında yasal çerçeveyi güçlendirmiştir. Bununla birlikte ABD, Türkiye'nin WIPO İnternet Anlaşmaları kapsamındaki yükümlülüklerini tam olarak uygulamasını ve çevrim içi korsanlıkla mücadelede etkili mekanizmalar geliştirmesini teşvik etmektedir.

ABD ilaç sektörü ise Türkiye'de pazarlama ruhsatı almak için sunulan test verilerinin izinsiz paylaşımı ve haksız ticari kullanıma karşı yeterli koruma sağlanmadığı yönünde çekincelerini dile getirmektedir. Ayrıca, ilaç patent uyuşmazlıklarının çözüm sürecinin öngörülemez ve gecikmeli olması da firmalar açısından bir diğer endişe kaynağıdır.

Hizmet Ticareti Engelleri

Türkiye, çevrim içi yayıncılık alanında yürürlüğe koyduğu düzenlemelerle yabancı hizmet sağlayıcılarının pazara girişini sınırlandırmaktadır. 2019 yılında kabul edilen “Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamından Sunumu Hakkında Yönetmelik” uyarınca, çevrim içi yayın hizmeti sunan platformların Türkiye’de ticari varlık oluşturması ve yayın lisansı alması zorunlu hale getirilmiştir. Ayrıca, bu hizmet sağlayıcılardan içerik denetimi yapmaları ve talep hâlinde abone verilerini kamu otoriteleriyle paylaşmaları beklenmektedir.

Finansal hizmetler alanında ise, 6493 sayılı “Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun”, finansal kuruluşların belge ve kayıtlarını tuttuğu bilgi sistemlerinin fiziksel olarak Türkiye’de bulunmasını zorunlu kılmaktadır. Küresel çapta dağınık ağ altyapısı kullanan ABD menşeli firmalar, bu düzenlemeyi teknik olarak uygulanamaz bulmaktadır. Söz konusu mevzuatın yürürlüğe girmesi, önde gelen bir ABD’li firmanın Türkiye’deki faaliyetlerini sonlandırmasına neden olmuştur.

Profesyonel hizmetlere yönelik ise, Türkiye’de muhasebecilik, yeminli mali müşavirlik ve mahkemelerde avukatlık gibi mesleklerin icrası için Türk vatandaşlığı şartı aranmaktadır.

Elektronik Ticaret ve Dijital Hizmetlerdeki Engeller

2022 yılında yürürlüğe giren Basın Kanunu değişikliğiyle, devlet tarafından “yanıltıcı bilgi” olarak değerlendirilen sosyal medya içeriklerinin cezai yaptırımla karşı karşıya kalabileceği hükme bağlanmış, bilgi teknolojisi şirketlerine küresel cironun %3’üne kadar para cezası ve bant daraltma yaptırımı öngörülmüştür. İlgili yasa kapsamındaki ikincil düzenlemeler Aralık 2024 itibarıyla tamamlanmamıştır. Ayrıca, BTK’nın internet içeriklerine erişim engeli getirme yetkisi kapsamında, çeşitli ABD’li hizmet sağlayıcılar da dahil olmak üzere birçok platforma yönelik kısıtlama uygulanmıştır. Şubat 2023 depremlerinin ardından bir sosyal medya platformuna erişimin geçici olarak sınırlandırılması dikkat çekmiştir. 5651 sayılı Kanun uyarınca, günde bir milyondan fazla kullanıcıya sahip sosyal medya platformlarının Türkiye’de temsilci bulundurması, içerik kaldırma taleplerine ivedilikle cevap verilmesi ve kullanıcı verilerini yurtiçinde saklaması zorunluluğu devam etmektedir.

Elektronik ticaret kapsamında, Türkiye 21 Ağustos 2024'te yürürlüğe koyduğu yeni düzenlemeyle yurt dışından yapılan çevrim içi alışverişlerde vergi muafiyet eşiğini 150 avrodan 30 avroya düşürmüş; AB dışı ülkelere gelen ürünlerde vergi oranını %60'a, AB ülkelerinden gelenlerde ise %30'a yükseltmiştir. Ayrıca, kürk, mücevher, cep telefonu ve ev eşyaları gibi lüks/dayanıklı tüketim ürünlerinde %20 ek vergi uygulanmaktadır. Bu ani vergi artışları, önceden istişare yapılmadan ve yeterli geçiş süresi tanınmadan hayata geçirildiği için uluslararası yatırımcılar tarafından eleştirilmiş; bir ABD'li firmanın Türkiye'deki çevrim içi satışlarını askıya almasına neden olmuştur. Ayrıca, sahte ürün oranında artış ve denetimsiz bir gri pazarın oluşması riskleri dile getirilmiş, bu vergilerin enflasyonu artırabileceği ve uluslararası taşımacılık firmalarının Türkiye pazarından çekilmesine yol açabileceği öne sürülmüştür.

Dijital Hizmet Vergisi (DST) kapsamında, Türkiye 1 Mart 2020 tarihinden itibaren dijital reklamcılık, içerik satışı ve dijital platform hizmetlerinden elde edilen gelirler üzerinden %7,5 oranında vergi uygulamaktadır. Bu vergi, Türkiye'de bir önceki yıl 20 milyon TL, küresel ölçekte ise 750 milyon avro üzeri gelir elde eden şirketlere uygulanmaktadır. Cumhurbaşkanı, vergi oranını %1 ile %15 arasında değiştirme yetkisine sahiptir. Türkiye ve ABD, 8 Ekim 2021 tarihli OECD/G20 Kapsayıcı Çerçeve kapsamında kabul edilen "İkinci Yapısal Blok"a katılmış, bu kapsamda 2021 yılında bir geçiş düzenlemesi üzerinde mutabık kalınmıştır. Bu mutabakata göre, Türkiye'nin geçiş dönemi boyunca uyguladığı DST yükümlülükleri, ileride Sütun 1 kapsamındaki kurumlar vergisinden mahsup edilebilecektir. Bu uzlaşi doğrultusunda ABD, Türkiye'ye karşı 2020 yılında başlatılan 301. Madde soruşturmasını sürdürmemiştir.

Ancak, 20 Ocak 2025 tarihinde Beyaz Saray tarafından yayımlanan bir memorandum ile, önceki yönetimin OECD Küresel Vergi Anlaşması kapsamında verdiği taahhütlerin ABD açısından bağlayıcı olmadığı ilan edilmiştir. Bu doğrultuda, ABD Hazine Bakanlığı yetkilileri 22 Ocak'ta OECD Vergi Politikası Merkezi Direktörlüğü'ne, 24 Ocak'ta ise OECD Genel Sekreteri'ne resmi bildirimde bulunmuş ve önceki idarenin yükümlülüklerinin geçersiz olduğunu teyit etmiştir.

Yatırım Engelleri

Türkiye'de doğrudan yabancı yatırımlar genelde serbest olsa da, yayıncılık ve taşınmaz edinimi gibi alanlarda mülkiyet sınırlamaları bulunmaktadır. ABD'li yatırımcılar, madencilik ruhsatlarının alınması veya yenilenmesinde gecikmeler yaşadıklarını, bazı durumlarda ise yerel makamların izni alınmış faaliyetleri durdurduğunu bildirmiştir.

Sübvansiyonlar

Türkiye, kapsamlı tarımsal destek programlarına sahip olmasına karşın, DTÖ'ye sunması gereken iç destek ve ihracat sübvansiyonu bildirimlerinde ciddi gecikmeler yaşamaktadır. Mevcut bildirimler eski yılları kapsamakta ve bazı dönemlerde DTÖ taahhütlerinin aşılmış olabileceğine dair endişeler doğurmaktadır. ABD ve diğer DTÖ üyeleri, Türkiye'nin şeffaflık konusundaki eksikliği ve destek miktarlarına ilişkin endişelerini düzenli olarak gündeme getirmektedir.

Ayrıca ABD'li ihracatçılar, ithal buğdayın kalitesinin izlenmesine yönelik etkili bir sistemin bulunmaması gerekçesiyle Türkiye'nin DİR kapsamındaki buğday ithalatı, navlun destekleri ve diğer sübvansiyonlar hakkında endişelerini dile getirmektedir.

Diğer Engeller

Türkiye’de ayçiçek yağı ihracatı yasaktır. ABD ve diğer DTÖ üyelerinin bildirimde bulunulması yönündeki taleplerine rağmen, Türkiye bu ihracat yasağını DTÖ’ye hiç bildirmemiştir.

Türkiye, 1 Ağustos 2023 tarihi itibarıyla üç ay süreyle zeytinyağı ihracatını yasaklamış ve bu kararı 18 Ekim 2023 tarihinde süresiz olarak uzatmıştır. Ancak, 1 Haziran 2024 tarihinde Ticaret Bakanlığı, dökme ve varilli zeytinyağı ihracatına yönelik yasağı gevşetmiş ve 1 Kasım 2024 tarihine kadar 50.000 ton dökme ve varilli zeytinyağı ihracatına izin vermiştir.

25 Mayıs 2021 tarihinde ise, Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan bir tebliğ ile pamuk ihracatına kayıt zorunluluğu getirilmiştir. Bu kayıt zorunluluğunun amacı, organik pamuk ihracatını azaltmak ve organik pamuğun yurt içinde daha yüksek katma değerli tekstil ve konfeksiyon ürünlerine dönüştürülerek ihraç edilmesini teşvik etmektir.

2017’den bu yana Türkiye, ilaç geri ödeme sisteminde döviz kurunu düşük tutarak yeni nesil ilaçların piyasaya girişini fiilen sınırlamaktadır. ABD’li firmalar, fiyatlandırmada kullanılan resmi kurun piyasa gerçeklerinden uzak olduğunu ve bu nedenle ürünlerini pazarlamada ciddi zorluk yaşadıklarını belirtmektedir. Ayrıca, yaklaşık 200 ilaçta geri ödeme, sadece Türkiye’de üretilen ürünlere sağlanmaktadır. Türkiye’de satılan ilaçların büyük çoğunluğu geri ödeme sistemi kapsamında olduğundan, bu uygulama ABD’li firmaların yerli üretim şartını karşılamayan ürünlerini pazara sunmalarını ciddi şekilde zorlaştırmaktadır.

ABD’li tıbbi cihaz ve ilaç firmaları, Türkiye’de kamu hastanelerinden alacaklarının zamanında ödenmemesi nedeniyle uzun süredir sorun yaşadıklarını belirtmektedir. Devlet Malzeme Ofisi (DMO) aracılığıyla yapılan kamu alımlarında ödemelerin 90 gün içinde gerçekleştiği ve bu alanda iyileşme sağlandığı bildirilmektedir. Ancak, üniversite hastanelerinin doğrudan yaptığı alımlarda 12 ayı aşan gecikmelerin olduğu belirtilmektedir.